

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๓๐๓/๗๒๘

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 5064
ท. 9 ส. ๒ 2559 9.30

๒ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ความคิดเห็นต่อรายงานผลการพิจารณาคำร้องเพื่อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายเรื่องสิทธิชุมชน กรณีโครงการก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าแรงสูงในพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการเหมืองและโรงไฟฟ้าพลังความร้อนหงสาลีกไนต์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๘๙๕๔ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับสรุปผลการพิจารณาดำเนินการตามรายงานผลการพิจารณาคำร้องเพื่อเสนอแนะนโยบายหรือข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมายเรื่องสิทธิชุมชน กรณีโครงการก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าแรงสูง ในพื้นที่จังหวัดน่าน เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการเหมืองและโรงไฟฟ้าพลังความร้อนหงสาลีกไนต์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่กระทรวงพลังงานเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงานได้จัดการประชุมหารือเพื่อพิจารณาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเรื่องสิทธิชุมชน กรณีโครงการก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าแรงสูงในพื้นที่จังหวัดน่าน ในประเด็นการจัดตั้งกลไกหรือกำหนดภารกิจกำกับดูแลการลงทุนในต่างประเทศของผู้ลงทุนสัญชาติไทยให้เคารพต่อหลักการพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชน โดยนำหลักการชี้แนะสหประชาชาติด้านธุรกิจและสิทธิมนุษยชน : การปฏิบัติตามกรอบการคุ้มครอง เคารพ เยียวยา (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights : Implementing the Protect, Respect, Remedy Framework (๒๕๕๔) มาเป็นกรอบการดำเนินการ ซึ่งกระทรวงฯ ได้ให้ความเห็นในหลักการว่าควรสนับสนุนให้มีกลไกหรือหรือกำหนดภารกิจของรัฐในการกำกับดูแลภาคเอกชนให้เคารพต่อหลักการพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชนมากขึ้นโดยให้สอดคล้องกับหลักการชี้แนะสหประชาชาติดังกล่าว โดยรัฐควรมีหน้าที่ส่งเสริมให้เอกชนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและเคารพหลักการพื้นฐานด้านสิทธิมนุษยชนในการลงทุนทั้งที่เกิดขึ้นในไทยและการลงทุนโดยผู้ลงทุนสัญชาติไทยในต่างประเทศ

๒. ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนความเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ ควรมีการหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมพิจารณารูปแบบกลไกที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักการ รวมถึงสามารถอุดช่องโหว่ที่มีและปฏิบัติได้จริงโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรประกอบด้วย (๑) กระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีการกิจหลักเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน (๒) กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) หรือหน่วยงานหรือองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเกี่ยวกับการกำกับดูแลหรือการสร้างแรงจูงใจในการดำเนินธุรกิจของเอกชนที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และ (๓) กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในกรณีที่เอกชนไทยได้รับสิทธิประโยชน์จากหน่วยงานภาครัฐ

/ นอกจากนี้ ...

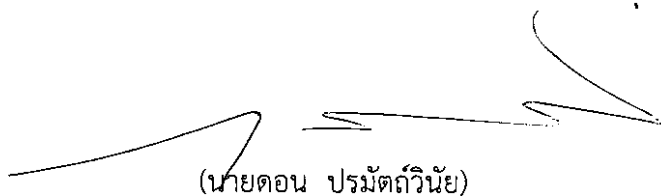
นอกจากนี้ ยังควรศึกษากรณีตัวอย่าง หรือรูปแบบของกลไกที่มีการใช้ในประเทศอื่น ๆ โดยมีปัจจัยการบังคับใช้ (กฎหมาย กฎ ระเบียบ) หรืออาศัยความสมัครใจ (การส่งเสริม Corporate Social Responsibility (CSR) การจัดให้มีแรงจูงใจทางภาษี การมอบรางวัลวิสาหกิจดีเด่น) รวมถึงประสิทธิภาพและความสำเร็จในการกำกับดูแลและตรวจสอบซึ่งแตกต่างกันไป โดยควรพิจารณาความเป็นไปได้ของแนวทาง เช่น การกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนในไทยรายงานการดำเนินงานมิติด้านสิทธิมนุษยชน การกำหนดมาตรฐานการดำเนินธุรกิจที่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชน มาตรการว่ากล่าวตักเตือน หรือกลไกการตรวจสอบบริษัทเกี่ยวกับการเคารพสิทธิมนุษยชน (human rights due diligence) ประกอบด้วย

๒.๒. โดยที่การก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าแรงสูงที่จังหวัดน่านดำเนินการโดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพลังงานและกระทรวงการคลัง หน่วยงานภาครัฐ จึงควรผลักดันการดำเนินการที่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ รวมถึงการกำหนดให้มีกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง และควรมีการจัดการกับการร้องเรียนหรือมีมาตรการแก้ไข/บรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนในพื้นที่

๒.๓ โดยที่โครงการหงสาลีกไนต์ดำเนินการโดยบริษัท หงสาเพาเวอร์ จำกัด ซึ่งจดทะเบียนบริษัทใน สปป.ลาว ทางกลาวจึงควรกำกับดูแลให้การดำเนินการในพื้นที่สอดคล้องกับหลักการพื้นฐานสิทธิมนุษยชน โดยใช้ช่องทางทางกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับภายในประเทศ อย่างไรก็ดี ทางของไทยอาจมีส่วนถ่ายทอดข้อกังวลของไทยต่อฝ่ายลาวในโอกาสที่เหมาะสม นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นฝ่ายไทย ได้แก่ บริษัท บ้านปู เพาเวอร์ จำกัด และบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) อาจพิจารณาแจ้งประเด็นห่วงกังวลให้บริษัท ลาวโฮลดิ้ง สเตท เอนเตอร์ไพรส์ซึ่งเป็นผู้ร่วมถือหุ้นของลาวในโครงการหงสาลีกไนต์เพื่อร่วมกันผลักดันการแก้ปัญหาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมภ์วินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๒

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๔๙๓

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๒